

**Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка**

СИЛАБУС

**з дисципліни «Глобальна агропродовольча система»
на отримання третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти**

Обсяг курсу – 3 кредити (ECTS): 14 годин лекції, 16 годин – практичні заняття, 60 годин – самостійна робота.

Викладач курсу – **Кравченко Ольга Михайлівна** – д.е.н., доцент кафедри економіки та маркетингу (<http://khntusg.com.ua/staff/kravchenko-olga-mihajlivna/>)

E-mail: olga0804kravchenko@khntusg.info

Бабан Тетяна Олександрівна, к.е.н., доцент кафедри економіки та маркетингу (<http://new.khntusg.com.ua/staff/baban-tetjana-oleksandrivna>).

E-mail: zookakady@khntusg.info

ОПИС КУРСУ

Пререквізити – базові знання з дисциплін: Українська мова (за професійним спрямуванням), «Економіка підприємства», «Економіка сільського господарства», «Міжнародний агробізнес».

Коротка анотація дисципліни (загальна характеристика, особливості, переваги).

Навчальна дисципліна «Глобальна агропродовольча система» посідає важливе місце при підготовці фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти і буде корисна майбутнім фахівцям при формуванні у них системи теоретичних знань та прикладних навичок щодо використання теоретико-методичного апарату щодо формування і розвитку агропродовольчих систем, аналізу ефективності функціонування та управління розвитком агропродовольчих систем, сучасного наукового бачення проблем розвитку агропромислової інтеграції, світового ринку продовольчої продукції, розвитку та використання агропродовольчого потенціалу.

Дисципліна охоплює всі тематичні блоки, що необхідні для формування у здобувачів вищої освіти сучасного економічного мислення і системи спеціальних знань про базові поняття щодо фундаментальних основ формування і розвитку глобальної агропродовольчої системи.

**Вивчення даної дисципліни дає можливість здобувачу вищої освіти:
знати:**

основні закони, закономірності та тенденції розвитку світового та національного агропродовольчого ринку та його учасників (сільськогосподарських виробників, представників переробної харчової промисловості та оптово-роздрібною торгівлі); основні тенденції та рівень обсягів виробництва, споживання, експорту, імпорту агропродовольчої продукції світових лідерів її виробників та споживачів; методи міжнародного та національного регулювання агропродовольчих ринків; форми міжнародної науково-технічної співпраці в межах агропродовольчої інтеграції; особливості участі України в інтеграційних процесах щодо агропродовольчої співпраці;

вміти:

аналізувати стан та сучасні тенденції розвитку агропродовольчого ринку провідних країн світу; визначати стан ресурсного забезпечення та потенціал розвитку світового сільського господарства та національних господарств окремих країн; визначати доцільність застосування адміністративних, економічних та інших методів державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів глобального агропродовольчого ринку;

аналізувати доцільність застосування державної допомоги, в тому числі фінансової, для розвитку сільськогосподарських товаровиробників.

Мета та основні задачі дисципліни.

Метою викладання дисципліни «Глобальна агропродовольча система» є формування у здобувачів системного економічного мислення щодо дослідження теоретико-методичних засад формування та розвитку глобальних агропродовольчих систем, з одночасним визначенням місця України в них.

Завданнями, що мають бути вирішені в процесі викладання курсу, є надання здобувачам вищої освіти наступних можливостей з:

- оволодіння теоретичною базою щодо визначення поняття «глобальна агропродовольча система»;
- аналізу чинників, що впливають на розвиток глобальної агропродовольчої системи;
- дослідження та визначення сучасних тенденцій розвитку окремих складових елементів глобальної агропродовольчої системи;
- ознайомлення з методологією оцінки ефективності функціонування глобальної агропродовольчої системи;
- ознайомлення з інституційними факторами розвитку глобальних і національних агропродовольчих систем;
- розширення та поглиблення знань щодо стратегічних напрямків подальшого розвитку національної агропродовольчої системи в умовах глобалізації.

Компетентності:

Загальні компетентності:

здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
знання та розуміння предметної області професійної діяльності та здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, щодо функціонування глобальної агропродовольчої системи.

Структура курсу

Тема 1. Теоретичні основи формування та розвитку глобальної агропродовольчої системи. Сутність поняття «агропродовольча система», її структура. Чинники розвитку глобальних агропродовольчих систем.

Тема 2. Матеріально-технічне забезпечення агропродовольчих товаровиробників провідних країн світу. Світовий ринок сільськогосподарської техніки. Світовий ринок насіння, добрив та ЗЗР. Фінансове та інформаційне забезпечення аграрних товаровиробників.

Тема 3. Світові обсяги виробництва, споживання, експорту та імпорту сільськогосподарської, в тому числі органічної, та продовольчої продукції країн світу. Сучасні тренди світового аграрного виробництва. Органічне виробництво агропродовольчої продукції. Сучасний розвиток переробки агропродукції. Рівень споживання основних продуктів харчування.

Тема 4. Розвиток світових агропродовольчих ринків за видами продукції. Світові агропродовольчі ринки та чинники їхнього розвитку. Розвиток глобальної інфраструктури агропродовольчих ринків. Світові ціни на агропродовольчу продукцію.

Тема 5. Глобальна конкуренція на світовому агропродовольчому ринку. Сутність поняття конкуренція та конкурентоспроможність агропродовольчої продукції та товаровиробників.

Тема 6. Методичні основи оцінки ефективності функціонування глобальної агропродовольчої системи. Світовий рівень продовольчої безпеки. Критерії та показники оцінки ефективності функціонування глобальної агропродовольчої системи. Рівень забезпечення продовольчої безпеки. Шляхи покращення показників результативності та ефективності господарювання національних економік в контексті забезпечення продовольчої безпеки.

Тема 7. Інститут регулювання глобальної агропродовольчої системи. Міжнародні економічні організації та їх роль у розвитку глобальної агропродовольчої системи. Регулювання світового агропродовольчого ринку в рамках СОТ. Спільна аграрна політика ЄС.

Тема 8. Стратегічні напрями розвитку глобальної агропродовольчої системи на засадах сталого інклюзивного розвитку. Цілі на напрямки інклюзивного, в тому числі соціально-економічного, розвитку агропродовольчих систем світу. Світовий агропродовольчий потенціал та чинники його розвитку.

Тема 9. Місце України на світових ринках агропродовольчої продукції (за видами продукції). Виробничий та експортний потенціал національної агропродовольчої системи.

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання – оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

для заліку – модуль 1 – 50 % семестрової оцінки; модуль 2 – 50% семестрової оцінки;

для іспиту – модуль 1 – 30 % семестрової оцінки; модуль 2 – 30% семестрової оцінки; іспит – 40% семестрової оцінки.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL.: <http://www.nbu.gov.ua/>
2. Бібліотека ім. В.Г. Короленка. URL.: <http://korolenko.kharkov.com/>
3. Бібліотека ХНТУСГ ім. П. Василенка. URL.: <http://library.khntusg.com.ua/>
4. Електронна бібліотека. URL.: <http://lib.meta.ua/>
5. Офіційний сайт Міністерства сільського господарства США <https://www.fas.usda.gov>
6. Офіційний сайт Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН <http://www.fao.org>
7. Офіційний сайт Світового банку <https://worldbank.org>
8. Офіційний сайт Світової організації торгівлі www.wto.org
9. Офіційний сайт Організації економічного співробітництва та розвитку www.oecd.org
10. Офіційний сайт Державної служби статистики України www.ukrstat.gov.ua
11. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України www.me.gov.ua
12. Офіційний веб-портал Верховної Ради України <http://portal.rada.gov.ua/>
13. Офіційне інтернет-представництво Національного банку України. URL.: <https://www.bank.gov.ua/control/uk/index>
14. Офіційний агропортал Пропозиція <http://www.propozitsiya.com/>
15. Офіційний сайт Української аграрної конфедерації <http://agroconf.org/>
16. Enabling the business of agriculture <http://www.worldbank.org>